

Een stukje Lisseweegse folklore
door Johan Ballegeer.

De tijd van de zerelopers, goepen en rommelpotten ligt lange achter ons. De tegenwoordige generatie heeft ze niet gekend en ware 't niet, dat onze ouders en grootouders er ons over vertellen, er zou een schoon stuk folklore verloren gaan.

Juul Pintelon had een "balpupe". Dat was een soortement lange hoekten pupe van apepree een meter en half lang, waardoor men marbels blies. Destijds moeten er zelfs vele balpupegilden en -maatschappiën bestaan hebben. Rond 1830 werd er te Brugge in de herberg "De Meiboom" in de Dweersstraat geregeld met de balpupe geschoten (1).

Maar dat die balpijp ook tot ander vermaak diende, vertelt ons de volgende anekdote, die wij van Geraard Pintelon hoorden. Zeraar is van iedereen gekend: klokkeluwer, grafdelver en ... "notaris" zonder portefeuille, zegt hij zelf. Juul woonde op de hoek van de markt. Als kleuter zag ik vol bewondering naar hem op. Mijn droom was een "Juul-Pintelon-schorte" te hebben, zoals Juul ze droeg als hij in zijn timmerwinkel stond. Echt, Emmaatje, 't was een ingoe wuvetje heeft er mij destijds eentje gemaakt uit een oude van Juul. Juuls streng kijkende ogen achter zijn ronde brilleglazen, onder zijn zwarte platte klepmutse, moesten goed maken wat zijn schalks bokkebaardje verried. Zeker een groter olijkaard moet geuren in 't ronde zoeken. Daarvan getuigt trouwens 't volgend staaltje.

't Gebeurde nog voor veertiene. 't Was de zaterdagavond voor de kleiene kerremesse. Begun oktober, echt Bamessewere. 't Waaideg en 't buusteg dat d'hoenden met hunder steert in hunder gat oender de stove kropen. Op 't verlaten marktplein was Harrietje De Clercq bezig met zijn manege op te timmeren. Juul weundég ton op den hoek van de markt, waar Frans Wintein nu weunt. 'n Oud historiek huus. Daar stond in de XVe en de XVle eeuw 't Sint Jakobshuus.

Juul zat achter zijn venster en hij las zijn gazette. Of ie gebaardeg toch. Eigenlijk zat ie meer Harrietje of te schieten, die neestig klopte en timmerde om zijn kraam ineen te slaan voor den doenkeren viel. Juul legde zijn gazette

(1) Dr. Jos De Smet: Brugge rond 1830. p 56.

nere en stoend trage rechte. Emmaatje, z'n vlietig wuvetje, met kaakstjes lijk kalvientjes, schoot hem of en ze zag an z'n moenkel, dat 'n were 'n rare toer ging uithalen. Je ging ip z'n gemak naar z'n boeie. Je pakteg z'n blaaspupe, stak er een marbel in, mikte en ... de marbel kletterede tegen 't blek van Harrietjes weunwagen. 't Gaf een buus lik een dunderslag, die weergalmde over de markt. Harrietje, in vulle neestigheid bezig, sproeng rechte lijk van een hussel gestoken. Je keek ne keer wields en zields, oender z'n wagen, achter z'n wagen. Geen snotneuze te zien. Op heel de markt gin levende ziele. Gunter an den overkant zat Juul Pintelon achter z'n veinster z'n gazette te lezen.

Harrietje was nog gin kart were an 't werk, of 't kletterdeg daar were een ieseliken buus tegen z'n wagen. De balpupe in den hoek. Juul achter z'n veinster. Harrietje rotsteg met z'n hamer in z'n hand roend z'n karre, lik een hoend achter een katte. Were nieks te zien...

Derde keer, goe keer. Juul op z'n kouseling voeten naar z'n boeie, en deur 't garretje van d' opengeschoven poorte, een derde schote, die kletterde en 't blek deed nazinderen, dat 't al en te vele schold. Nu zat 't spel op de wagen. Al vloeken dat 't over de markt helmdeg, koersteg Harrietje met z'n hamer in de lucht rond z'n gedoe. Gin levende luus te zien. Of 't was Juul die gunter sla-perachtig achter z'n gazette zat te lezen, persies of dat er gin Harrietje bestond, en alle moorden en branden juste vandage al te gelieke in de gazette stoenden. Maar over z'n lezinge weg, zag'ten Harrietje noes de markt dweerschen. Zonder kloppen smet ie de deur open:

- Juul! drie hemelsche kloppen op me kot!!!

- Ha!? zei Juul die afwezig op z'n kop scharteg en an z'n barretje trok, persies of Harrietje kwam hem zeggen dat ie koekde voeten had.

Je lei z'n "Belfort" nere; zetteg hem op z'n vierkante, en keek ne keer dromerig naar het foorkramertje, dat met jagende borstkasse in 't deuregat stoend.

- Pakt e stoel en zetje, Harrietje-vent. Moe je'n halvetje hen? Da's goed vo d'alteratie.

Als het dreupeltje geschonken en gedronken was, zei Juul:

- Och, welja vent. We zien wiender dat hier geweune. Da gebeurt hier geregeld. Kan 't missen? Vlak bie 't kerkhof! 't Gebeuren hier alle soorten van schabouwelijke diengen. Da's entwaar entwien die achter e gebed vraagt. Hei gie hier dikkels gin familie die hier begraven ligt? Of ga je gie altemets no de kerke nie?

Juul wist even goed of 't verbouwereerde ventje zelve, dat Harrietje in heel z'n leven de kerke nog gin vuf keer an de binnekant gezien had. Je knikteg eens zwak en zwiegend. Ze klapteg nog 'n uurtje over 't slecht were, over Roesschaard de waterduivel, de sterre met de steert en de vent zonder kop. Harrietje at een sterretje haring en 'n schep kerrepap mee en bleef zitten plakken toe kart voor den één.

's Anderendaags was ie in de vroegemesse ...